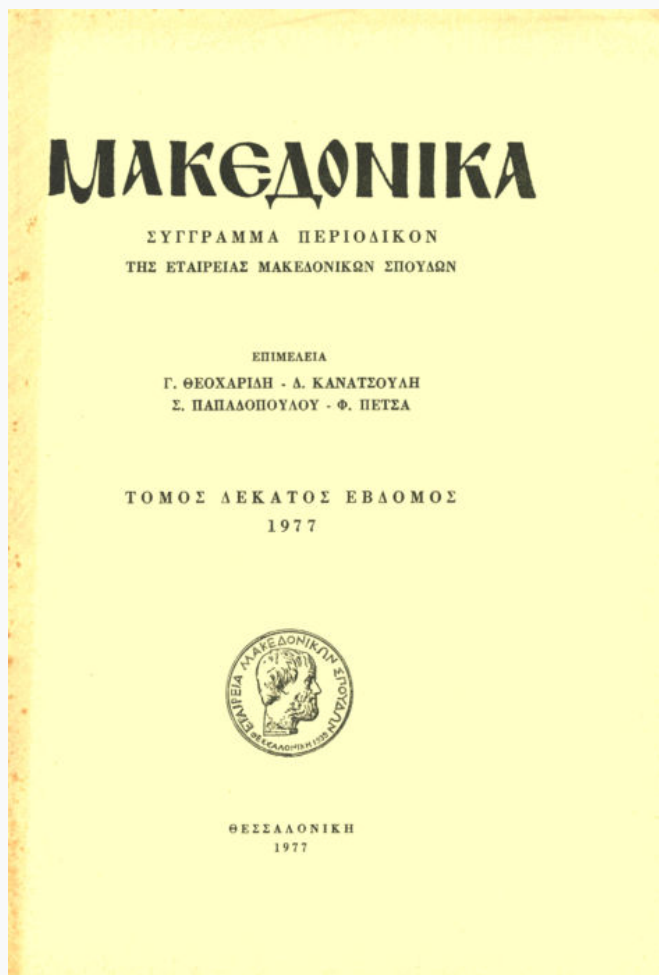

Μακεδονικά

Τόμ. 17, Αρ. 1 (1977)

Πληροφορίες για την κίνηση ελληνικών σχολείων της Μακεδονίας στις εφημερίδες "Ερμής" και "Φάρος" της Μακεδονίας (1875-1893)

Σιδηρούλα Ζιώγου-Καραστεργίου

doi: [10.12681/makedonika.374](https://doi.org/10.12681/makedonika.374)

Copyright © 2014, Σιδηρούλα Ζιώγου-Καραστεργίου

Άδεια χρήσης [Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/).

Βιβλιογραφική αναφορά:

Ζιώγου-Καραστεργίου Σ. (1977). Πληροφορίες για την κίνηση ελληνικών σχολείων της Μακεδονίας στις εφημερίδες "Ερμής" και "Φάρος" της Μακεδονίας (1875-1893). *Μακεδονικά*, 17(1), 399–404.
<https://doi.org/10.12681/makedonika.374>

ΣΥΜΜΕΙΚΤΑ

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΙΝΗΣΗ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΤΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΣΤΙΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ «ΕΡΜΗΣ» ΚΑΙ «ΦΑΡΟΣ ΤΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ» (1875-1893)

Ἡ πρώτη ἑλληνικὴ ἐφημερίδα κυκλοφόρησε στὴ Θεσσαλονίκη στίς 13 Μαΐου 1875 μὲ τὴν ἐπωνυμία «Ἑρμῆς» καὶ διευθυντὴ τὸν Σ.Κ. Γκαρπολᾶ. Ὁ «Ἑρμῆς» μετὰ τὸ 1881 κυκλοφορεῖ σὰν «Φάρος τῆς Μακεδονίας». Στὴ βιβλιοθήκη τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης υπάρχουν οἱ ἐξῆς τόμοι τῶν ἐφημερίδων αὐτῶν:

«Ἑρμῆς»: τόμ. 1,2,3,4,5,6 (1875-1881) [ἐπίσημα βιβλιοθήκης: ΑΠ. 995].

«Φάρος τῆς Μακεδονίας»: τόμ. 7-11 (1881-1886),

τόμ. 13-16 (1887-1891)

καὶ τόμ. 18 (1892-1893) [ἐπίσημα βιβλιοθήκης: ΑΠ. 996].

Κατὰ τὴ συλλογὴ στοιχείων γιὰ τὴν ἱστορία τῶν σχολείων τῆς Θεσσαλονίκης διαπιστώθηκε ὅτι στίς ἐφημερίδες αὐτὲς υπάρχουν διάφορες πληροφορίες γιὰ τὴν ἐκπαιδευτικὴ κίνηση καὶ ἄλλων χωρίων, κωμοπόλεων καὶ πόλεων τῆς Μακεδονίας. Οἱ σχετικὲς παραπομπὲς συγκεντρώθηκαν στὸν παρακάτω κατάλογο ποὺ ἔχει καθαρὰ πρακτικὸ σκοπὸ: νὰ βοηθήσει ὅποιον ἐνδιαφέρεται γιὰ τὴν ἱστορία τῶν σχολείων μιᾶς ὁρισμένης περιοχῆς νὰ ἐντοπίσει στοιχεῖα ποὺ θὰ τοῦ εἶναι τυχὸν χρήσιμα.

Ὁ κατάλογος περιλαμβάνει τὸ ὄνομα τοῦ χωριοῦ, τῆς κωμόπολης ἢ τῆς πόλης (δὲν συμπεριλαμβάνεται μόνο ἡ Θεσσαλονίκη), περιλήψη ἀπὸ τὸ περιεχόμενο τοῦ ἄρθρου, τὸ ὄνομα τῆς ἐφημερίδας, τὸν ἀριθμὸ τοῦ φύλλου τῆς ἐφημερίδας (ἀριθ.), τὴν ἡμερομηνία (σὲ παρενθέσεις), τὴ στήλη (στ.) καὶ τὴ σελίδα (σ.). Ὅταν γιὰ μιὰ πόλη υπάρχουν περισσότερες ἀπὸ μία παραπομπές, αὐτὲς τοποθετοῦνται μὲ τὴ χρονολογικὴ σειρά τῶν φύλλων τῆς ἐφημερίδας ὅπου εἶναι καταχωρημένες.

Ἀλυστράτη

Ἑξετάσεις τῶν σχολείων, «Φάρος τῆς Μακεδονίας», ἀριθ. 784 (13-7-1883), στ. 3, σ. 1.

Ἀνασελίτσα (Νεάπολη)

Τσούτλειος Σχολή, «Φάρος τῆς Μακεδονίας», ἀριθ. 1181 (26-9-1887), στ. 2, σ. 2.

Ἀσβεστοχώρι

Δασκάλες τῶν σχολείων, «Ἑρμῆς», ἀριθ. 31 (26-8-1875), στ. 2, σ. 2. καὶ στ. 1, σ. 3.

» Ἑξετάσεις Ἑλληνικῆς Σχολῆς, «Ἑρμῆς», ἀριθ. 411 (17-7-1879), στ. 1, σ. 1.

Βελβενδό

Ἑξετάσεις νηπιαγωγείου, «Ἑρμῆς», ἀριθ. 40 (26-9-1875), στ. 1, σ. 2.

Βελισσός

Ἑλληνοδημοτικὸ σχολεῖο τῆς Ἑλληνοβλαχικῆς κοινότητος Βελισσοῦ πρόδοος τοῦ σχολείου, «Ἑρμῆς», ἀριθ. 207 (8-7-1877), στ. 2, σ. 1.

» Ἑξετάσεις ἐκπαιδευτικῶν καταστημάτων Ἑλληνικὸ καὶ Δημοτικὸ σχολεῖο, νηπιαγωγεῖο, παρθεναγωγεῖο, «Ἑρμῆς», ἀριθ. 415 (31-7-1879), στ. 1-2, σ. 1.

Βελισσός

- » Θεμέλιος λίθος σχολείου της έλληνοβλαχικής κοινότητας, «Έρμης» ἀριθ. 512 (18-7-1880), στ. 1-2, σ. 2.
- » Διορισμός νηπιαγωγού Καλλιρρόης Παπαθωμά, «Έρμης», ἀριθ. 523 (29-8-1880), στ. 3-4, σ. 1.

Βέροια

- » Έξετάσεις Μελετίου Παρθεναγωγείου, «Έρμης», ἀριθ. 114 (9-7-1876), στ. 2, σ. 2.
- » Κληροδότημα Εὐθυμίας Γιανακού στά ελληνικά σχολεία Βεροίας, «Έρμης», ἀριθ. 188 (1-4-1877), στ. 1, σ. 2.
- » Μελέτειον Παρθεναγωγείον· έξετάσεις 'Ιουλίου, «Φάρος της Μακεδονίας», ἀριθ. 578 (18-7-1881), στ. 1, σ. 2.
- » Θεατρική παράσταση ὑπέρ τῶν σχολείων, «Φάρος της Μακεδονίας», ἀριθ. 748 (26-2-1883), στ. 1, σ. 2.

Βιτώλια (Μοναστήρι)

- » Ανέγερση παρθεναγωγείου με δωρεά τῶν Θεοχάρη καί 'Ιωάννη Δημητρίου ἀπό τήν 'Αλεξάνδρεια «Έρμης», ἀριθ. 502 (13-6-1880), στ. 2, 3, 4, σ. 1.
- » Πρόσληψη τῶν καθηγητῶν Οἰκονομίδη καί Ρηγάδη, «Φάρος της Μακεδονίας», ἀριθ. 596 (3-9-1881), στ. 3, σ. 1.
- » Διευθύντρια τοῦ παρθεναγωγείου ἡ Σοφία Γκίκα, «Φάρος της Μακεδονίας», ἀριθ. 691 (4-8-1882), στ. 1, σ. 1.
- » Γυμνάσιο: διορίζεται γυμνασιάρχης ὁ Π. Ν. Παπαγεωργίου, «Φάρος της Μακεδονίας», ἀριθ. 868 (22-8-1884), στ. 3, σ. 1.
- » Γυμνάσιο: διορισμός γυμνασιάρχη, «Φάρος της Μακεδονίας», ἀριθ. 980 (21-9-1885), στ. 2, σ. 1.
- » Δωρεά 100 ὀθωμ. λιρῶν ἀπό τόν Γ. Παπάζογλου γιά τὰ σχολεία, «Φάρος της Μακεδονίας», ἀριθ. 1243 (25-5-1888), στ. 1-3, σ. 3.

Βογατσικό

- » Ανέγερση παρθεναγωγείου, «Έρμης», ἀριθ. 64 (19-12-1875), στ. 1-2, σ. 2.

Βοδενά (Έδεσσα)

- » Σχολεία, «Φάρος της Μακεδονίας», ἀριθ. 584 (1-8-1881) στ. 1-3, σ. 2.

Γευγελή

- » Γιορτή τριῶν 'Ιεραρχῶν· λόγος τοῦ σχολάρχη Ι. Σαχίνη, «Έρμης», ἀριθ. 369 (9-2-1879), στ. 3, σ. 3.
- » Έξετάσεις 'Ιουλίου τῶν ελληνικῶν σχολείων, «Φάρος της Μακεδονίας», ἀριθ. 690 (31-7-1882), στ. 3, σ. 1.
- » Έλληνικά σχολεία· έξετάσεις 'Ιουλίου, «Φάρος της Μακεδονίας», ἀριθ. 862 (28-7-1884) στ. 1-2, σ. 2.

Γιδάς (Αλεξάνδρεια)

- » Εκθεση της έξεταστικῆς επιτροπῆς γιά τήν κατάσταση τῶν σχολείων, «Φάρος της Μακεδονίας», ἀριθ. 858 (14-6-1884), στ. 2-3, σ. 1, καί στ. 1, σ. 2.

Γρεβενά

- » Σύσταση παρθεναγωγείου, «Έρμης», ἀριθ. 63 (16-12-1875), στ. 1-2, σ. 2.
- » Σύσταση Φιλεκαπαιδευτικῆς 'Αδελφότητας, «Έρμης», ἀριθ. Φιλεκαπαιδευτικῆς 'Αδελφότητας «Έρμης», ἀριθ. 89 (2-4-1876), στ. 3, σ. 1.

Γουμένισσα

Έρνος για την απόκτηση κατάλληλου εκπαιδευτικού καταστήματος, «Έρμης», αριθ. 426 (7-981-79), στ. 2-3, σ. 1.

Δοϊράνη

Έξετάσεις νηπιαγωγείου και ελληνικού σχολείου, «Έρμης», αριθ. 416 (3-8-1879) στ. 2, σ. 1.

» Σχολεία έξετάσεις, «Φάρος της Μακεδονίας», αριθ. 588 (13-8-1881), στ. 3, σ. 1.

Δράμα

Σχολεία έναρξη μαθημάτων, «Φάρος της Μακεδονίας», αριθ. 731 (22-12-1882), στ. 2-3, σ. 1.

Έπανομή

Έξετάσεις σχολείων αρρένων και θηλέων, «Έρμης», αριθ. 498 (30-5-1880), στ. 3, σ. 1.

» Έκπαιδευτική κατάσταση Έπανομής, «Φάρος της Μακεδονίας», αριθ. 615 (17-10-1881), στ. 3, σ. 1, και στ. 2, σ. 2.

Έρισσός

Έδρυση νέας σχολής, «Έρμης», αριθ. 73 (6-2-1876), στ. 1-2, σ. 3, και αριθ. 146 (29-10-1876), στ. 3, σ. 3.

Καβάλα

Ευχαριστήριο των σπουδαστών των ελληνικών εκπαιδευτηρίων της Καβάλλας προς τον κ. Φρειδερίκο Σιαρνά, για χρηματική και ύλική δωρεά, «Έρμης», αριθ. 523 (29-8-1880), στ. 3-4, σ. 1.

Καπουτζίδες (Πυλαία)

Έξετάσεις δημοτικής σχολής, «Έρμης», αριθ. 415 (31-7-1879), στ. 1-2, σ. 1.

Καστοριά

Έκπαιδευτική κατάσταση της έπαρχίας Καστοριάς, «Φάρος της Μακεδονίας», αριθ. 589 (18-8-1881), στ. 1-3, σ. 1 και στ. 1-3, σ. 2· αριθ. 596 (3-9-1881), στ. 3, σ. 1, και αριθ. 599 (10-9-1881), στ. 1-3, σ. 1.

» Έξετάσεις της ελληνικής σχολής και του Παρθεναγωγείου, «Φάρος της Μακεδονίας», αριθ. 860 (21-7-1884), στ. 3, σ. 1.

Καταφύγι

Έστικό σχολείο έξετάσεις Έουλίου, αριθμός μαθητών και δασκάλων, «Φάρος της Μακεδονίας», αριθ. 858 (14-6-1884), στ. 1-2, σ. 1.

Κατερίνη

Σύσταση νηπιαγωγείου, «Έρμης», αριθ. 33 (2-9-1875), στ. 2, σ. 1.

» Έκδοση λαχείου προς όφελος των σχολείων, «Έρμης», αριθ. 74 (10-2-1876), στ. 1, σ. 2.

Κλεισούρα

Κατάσταση εκπαιδευτικών καταστημάτων. Σχολεία, αριθμός μαθητών, δάσκαλοι, «Έρμης», αριθ. 75 (13-2-1876), στ. 2-3, σ. 3.

» Έξετάσεις σχολείων αποσύνθεση των ελληνικών σχολείων λόγω της ρουμανικής προπαγάνδας, «Φάρος της Μακεδονίας», αριθ. 1245 (4-6-1888), στ. 1-2, σ. 2.

Κοζάνη

Παρθεναγωγείο διευθύντρια ή κ. Άναστασία Βόγια, «Φάρος της Μακεδονίας», αριθ. 979 (18-9-1885), στ. 3, σ. 1.

Κοζάνη

- » Σχολεία· συμπλήρωση του προσωπικού των δασκάλων. Διευθυντής της ελληνικής Σχολής ο κ. Γεώργιος Μιχαηλίδης «Φάρος της Μακεδονίας», ἀριθ. 985 (9-10-1885), στ. 3, σ. 1 καὶ ἀριθ. 986 (12-10-1885), στ. 2, σ. 1.
- » Ἑορτὴ τριῶν Ἱεραρχῶν, «Φάρος της Μακεδονίας», ἀριθ. 1017 (8-2-1886), στ. 3, σ. 1.

Κολυνδρὸς

Ἐξετάσεις τῶν σχολείων, «Ἑρμῆς», ἀριθ. 119 (27-7-1876), στ. 2-3, σ. 1.

Κοριτσά

- Ἑορτὴ τριῶν Ἱεραρχῶν, Κληροδότημα Λάσσου, «Ἑρμῆς», ἀριθ. 376 (13-3-1879), στ. 1-2, σ. 2.
- » Ἐξετάσεις τοῦ παρθεναγωγείου, «Φάρος της Μακεδονίας», ἀριθ. 785 (16-7-1883), στ. 2-3, σ. 2.

Κρίβας (Γρίβας)

Πρόδος τοῦ δημοτικοῦ σχολείου· δάσκαλος ὁ Δημήτριος Ζωγράφος, «Φάρος της Μακεδονίας», ἀριθ. 863 (1-8-1884), στ. 3, σ. 1.

Κρούσοβο (Ἀχλαδοχώρι) Ν. Σερρών.

Δωρεὰ 100 ὀθωμ. λιρῶν ἀπὸ τὸν Γ. Παπάζογλου γιὰ τὰ σχολεῖα, «Φάρος της Μακεδονίας», ἀριθ. 1243 (25-5-1888), στ. 1-3, σ. 3.

Λαγκαδᾶς

Δημοτικά σχολεῖα Λαγκαδᾶ· πρόσληψη δασκάλων, «Φάρος της Μακεδονίας», ἀριθ. 1273 (17-9-1888), στ. 2-3, σ. 2.

Λαϊνὰ

Ἐκθεσι γιὰ τὴν κατάστασι τοῦ σχολείου, «Φάρος της Μακεδονίας», ἀριθ. 864 (4-8-1884), στ. 2-3, σ. 1.

Λειβάδι

Κατάστασι σχολείου, «Φάρος της Μακεδονίας», ἀριθ. 864 (4-8-1884), στ. 1-2, σ. 1.

Λιαρίγκοβη (Ἀρναία)

- Ἰδρυσι νηπιαγωγείου, «Ἑρμῆς», ἀριθ. 53 (11-11-1875), στ. 1-2, σ. 3.
- » Δωρεὰ Δημητρίου Γούτα γιὰ τὰ σχολεῖα τῆς κοινότητος, «Ἑρμῆς», ἀριθ. 70 (27-1-1876), στ. 1, σ. 4.

Λιτόχωρο

Ἐκδοσι λαχείου γιὰ τὴν σύστασι νηπιαγωγείου καὶ τὴν ἀνέγερσι κτηρίου, «Ἑρμῆς», ἀριθ. 71 (30-1-1876), στ. 2, σ. 1.

Μεγάροβο

Κατάστασι τῶν σχολείων, «Ἑρμῆς», ἀριθ. 44 (10-10-1875), στ. 1-2, σ. 4.

Νεοχώρι

Ἐξετάσεις τῶν σχολείων, «Ἑρμῆς», ἀριθ. 313 (18-7-1878), στ. 2, σ. 1 καὶ ἀριθ. 511 (15-7-1880), στ. 3, σ. 1.

Νεοχωροῦδα

Ἀνάγκες τοῦ σχολείου, «Ἑρμῆς», ἀριθ. 148 (5-11-1876), στ. 3, σ. 3 καὶ ἀριθ. 154 (26-11-1876), στ. 1-3, σ. 4.

Πογδάντσα

Ἑλληνικὴ σχολὴ καὶ νηπιαγωγεῖο. Ἐξετάσεις Ἰουλίου, «Φάρος της Μακεδονίας», ἀριθ. 569 (25-6-1881), στ. 1, σ. 2.

Πολύγυρος

Κατάσταση του 'Ελληνικού σχολείου, «Ερμής», ἀριθ. 179 (25-2-1877), στ. 2-3, σ. 4 καὶ ἀριθ. 207 (8-7-1877), στ. 3, σ. 3.

» Ἐξετάσεις τῶν σχολείων, «Ερμής», ἀριθ. 318 (4-8-1878), στ. 2, σ. 1.

» Ἐξετάσεις τοῦ Ἑλληνικοῦ σχολείου, «Ερμής», ἀριθ. 411 (17-7-1879), στ. 2, σ. 1.

Πράβι (Ἐλευθερούπολη)

Σχολεῖα Πραβίου, «Φάρος τῆς Μακεδονίας», ἀριθ. 1009 (11-1-1885), στ.3, σ. 1 καὶ στ. 1, σ. 2.

Σέμαλτο (Μικρὸ Σούλι)

Κατάσταση τῶν σχολείων, «Φάρος τῆς Μακεδονίας», ἀριθ. 754 (19-3-1883), στ. 3, σ. 2.

Σέρβια

Κατάσταση τῶν σχολείων. Ἀνέγερση κτηρίου γιὰ τὴ Δημοτικὴ Σχολή, «Φάρος τῆς Μακεδονίας», ἀριθ. 979 (18-9-1885) στ. 3, σ. 1.

Σέρρες

Μακεδονικὸς Φιλεκπαιδευτικὸς Σύλλογος Σερρῶν περίληψη τῶν πεπραγμένων τοῦ Συλλόγου ἀπὸ 27-5-1873 ἕως 30-5-1875, «Ερμής», ἀριθ. 20 (18-7-1875), στ. 1-2, σ. 2. Διευθυντὴς τοῦ Γυμνασίου Σερρῶν ὁ κ. Δέλλιος, «Ερμής», ἀριθ. 523 (29-8-1880), στ. 3-4, σ. 1.

» Φιλεκπαιδευτικὸς Σύλλογος Σερρῶν, «Φάρος τῆς Μακεδονίας», ἀριθ. 644 (13-2-1881), στ. 2, σ. 1.

» Σχολεῖα Σερρῶν. Ἀριθμὸς μαθητῶν, πρόσληψη δασκάλων σὲ διάφορα σχολεῖα τῆς περιοχῆς, «Φάρος τῆς Μακεδονίας», ἀριθ. 976 (7-9-1885), στ. 1, σ. 2, ἀριθ. 984 (5-10-1885), στ. 1, σ. 2· ἀριθ. 988 (19-10-1885), στ. 1, σ. 2.

» Β' Δημοτικὴ σχολή, «Φάρος τῆς Μακεδονίας», ἀριθ. 989 (23-10-1885), στ. 2-3, σ. 2.

» Α' Δημοτικὴ σχολή, «Φάρος τῆς Μακεδονίας», ἀριθ. 990 (30-10-1885), στ. 2-3, σ. 2.

» Γυμνασιάρχης ὁ κ. Δέλλιος, «Φάρος τῆς Μακεδονίας», ἀριθ. 1144 (16-5-1887), στ. 4, σ. 1.

» Δωρεὰ γιὰ τὴν ἰδρυση παρθεναγωγείου, «Φάρος τῆς Μακεδονίας», ἀριθ. 1343 (21-6-1889), στ. 4, σ. 2 καὶ στ. 1, σ. 3.

» Ἀνέγερση παρθεναγωγείου, «Φάρος τῆς Μακεδονίας», ἀριθ. 1499 (20-2-1891), στ. 2, σ. 2 καὶ ἀριθ. 1503 (6-3-1891), στ. 1-2, σ. 2.

Σιάτιστα

Δωρεὰ Θεοδ. Χατζῆ Ἰωαννίδη, «Ερμής», ἀριθ. 35 (9-9-1875), στ. 1, σ. 2.

» Κατάσταση σχολείων· ἰδρυση παρθεναγωγείου, «Ερμής», ἀριθ. 44 (10-10-1875), στ. 1-2, σ. 3.

» Διευθύντρια τοῦ παρθεναγωγείου ἡ κ. Δ. Κανταρτζῆ, «Ερμής», ἀριθ. 45 (14-10-1875), στ. 1, σ. 2.

» Ἐξετάσεις Ἑλληνικῆς σχολῆς, «Ερμής», ἀριθ. 412 (20-7-1879), στ. 2-3, σ. 1.

» Γυμνάσιο Σιατίστης· δωρεὰ Τραμπαντζῆ, «Φάρος τῆς Μακεδονίας», ἀριθ. 1164 (23-7-1887), στ. 2-3, σ. 2, ἀριθ. 1168 (8-8-1887), στ. 1-3, σ. 1 καὶ ἀριθ. 1346 (1-7-1889), στ. 3, σ. 1.

» Τραμπάντζειο Γυμνάσιο· ἐγκαίνια, «Φάρος τῆς Μακεδονίας», ἀριθ. 1234 (16-4-1888), στ. 2-3, σ. 3.

» Τραμπάντζειο Γυμνάσιο· πρόσληψη καθηγητοῦ Γαλλικῶν, «Φάρος τῆς Μακεδονίας», ἀριθ. 1362 (6-9-1889), στ. 4, σ. 2.

» Τραμπάντζειο Γυμνάσιο, «Φάρος τῆς Μακεδονίας», ἀριθ. 1392 (1-1-1890), στ. 4, σ. 1 καὶ στ. 1-2, σ. 2.

Σκόπια

Ἐξετάσεις τῶν σχολείων, «Φάρος τῆς Μακεδονίας», ἀριθ. 793 (17-8-1883), στ. 3, σ. 1 καὶ ἀριθ. 859 (18-7-1884), στ. 2, σ. 3.

» Κατάσταση τῶν σχολείων, «Φάρος τῆς Μακεδονίας», ἀριθ. 824 (10-3-1884), στ. 2-3, σ. 1.

Σοχός

Ἐξετάσεις δημοτικῆς σχολῆς καὶ παρθεναγωγείου, «Ἑρμῆς», ἀριθ. 312 (14-7-1878), στ. 2, σ. 1.

Στρώμνιτσα

Ἐξετάσεις τῶν σχολείων, «Ἑρμῆς», ἀριθ. 512 (18-7-1880), στ. 1, σ. 3.

Τσοτύλι

Τσούτλειος σχολή, «Φάρος τῆς Μακεδονίας», ἀριθ. 606 (26-9-1881) στ. 2-3, σ. 2.

» Ἑλληνικὸ ἐκπαιδευτήριον Τσοτυλίου ἐξετάσεις Ἰουλίου, «Φάρος τῆς Μακεδονίας», ἀριθ. 690 (31-7-1882), στ. 3, σ. 1.

Φιλιπούπολις

Παραίτηση τοῦ Δ/ντοῦ τοῦ Διδασκαλείου κ. Λυσάνδρου Χ. Κώστα καὶ τῆς Δ/ντριάς τοῦ παρθεναγωγείου κ. Σοφίας Γκίκα, «Ἑρμῆς», ἀριθ. 378 (13-3-1879), στ. 2, σ. 1,

Χρούπιστα (Ἄργος Ὀρεστικό)

Παρθεναγωγεῖο ἐξετάσεις Ἰουλίου, «Φάρος τῆς Μακεδονίας», ἀριθ. 689 (28-7-1882), στ. 3, σ. 1.

Γυμνασιάρχαι καὶ καθηγηταὶ διαφόρων σχολείων Μακεδονίας, «Φάρος τῆς Μακεδονίας», ἀριθ. 978 (14-9-1885), στ. 1-2, σ. 1.

Οἱ διδάσκαλοι τῆς Μακεδονίας, «Φάρος τῆς Μακεδονίας», ἀριθ. 1175 (5-9-1887), στ. 3-4, σ. 3, ἀριθ. 1178 (16-9-1887), στ. 2-4, σ. 3 καὶ ἀριθ. 1181 (26-9-1887), στ. 1-4, σ. 3.

Εγκύκλιος Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου περὶ σχολείων, «Φάρος τῆς Μακεδονίας», ἀριθ. 1662 (27-2-1893), στ. 2-3, σ. 1.

Αἱ ἐν Ἀνατολῇ Ἱταλικάι σχολαί, «Φάρος τῆς Μακεδονίας», ἀριθ. 1345 (28-6-1889), στ. 3, σ. 1.

Πανεπιστήμιον Θεσσαλονίκης

ΣΙΔΗΡΟΤΑΑ ΖΙΩΓΟΥ-ΚΑΡΑΣΤΕΡΓΙΟΥ

ΤΟ ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΟ ΡΑΙΚ ἀρ. 171
ΤΟΥ ΡΩΣΙΚΟΥ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ

Μὲ τὴν ἐκδόσιν τοῦ Καταλόγου τῶν ἐλληνικῶν χειρογράφων ποὺ βρίσκονται σήμερον στὴ βιβλιοθήκῃ τῆς Ἀκαδημίας Ἐπιστημῶν τῆς ΕΣΣΔ στὸ Λένινγκραντ¹ πληροφορηθῆκαμε καὶ γιὰ τὴν ὑπαρξὴ τοῦ ἐλληνικοῦ χειρογράφου ΡΑΙΚ² ἀρ. 171³. Ἡ συλλογὴ χειρο-

1. Βλ. I. N. Lebedeva, *Opisanie Rukopisnogo Otdela Biblioteki Akademii Nauk SSSR, tom 5: Grečeskie rukopisi* (= Περιγραφή τοῦ τμήματος χειρογράφων τῆς Βιβλιοθήκης τῆς Ἀκαδημίας Ἐπιστημῶν τῆς ΕΣΣΔ, τόμος 5: Τὰ ἐλληνικά χειρόγραφα), Λένινγκραντ (Nauka) 1973.

2. Πρόκειται γιὰ τὴ συντομογραφία τῆς φράσεως: «Russkij Arheologičeskij Institut v Konstantinopole» (= Ρωσικὸ Ἀρχαιολογικὸ Ἰνστιτούτο Κωνσταντινουπόλεως).

3. I. N. Lebedeva, ὁ.π., σ. 189.